

ОСОБЛИВОСТІ АРХІТЕКТУРНОГО ФОРМУВАННЯ ЦЕНТРІВ ВІЗУЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ

Колибельнікова Ю.В.

Науковий керівник – Шушлякова О.С., канд. архіт., доцент

В сучасний період у суспільстві багатьох країн спостерігається попит у креативних центрах соціальної активності, які можна класифікувати за характером діяльності та напрямками суспільного життя.

Арт-центр - це міжнародний центр сучасного мистецтва, який може поєднувати в собі театральний простір, приміщення для галереї, студія, майданчик для музичного виконання, майстерня, освітній заклад, громадська організація з мистецьким спрямуванням, приміщення з технічним обладнанням для мистецьких подій.

Соціальний центр - це спеціально організований простір для дозвільної діяльності людей певної громадської спільноти.

Виставковий комплекс - спеціальна територія, з розташованими на ній будівлями і спорудами, використовуваними для проведення виставок чи ярмарків.

При проведенні аналізу особливостей архітектурного формування таких закладів було виявлено наступні принципи: максимальна відповідність об'єкту структурі міста; універсальність виставкових будівель; гнучкість внутрішнього планування; можливість органічного розширення комплексу; практично необмежений вибір варіантів об'ємно-просторових композицій, розроблених на єдиній функціональній, планувальній та конструктивній основі. Залежно від конкретних містобудівних, природно-кліматичних умов, форми та рельєфу ділянки, можуть застосовуватися відповідні композиційні прийоми забудови території.

Аналіз історії та сучасної практики формування архітектури комплексів виставкової галузі в Україні та за кордоном, дав можливість встановити проблемні питання сучасної виставкової матеріальної бази та виявити актуальність створення центру візуальної культури. Переважна більшість арт-центів та виставкових комплексів в Україні не відповідають світовим стандартам. Значний фізичний і моральний знос матеріально-технічної бази, відсутність виставкових площ відповідної якості є перешкодою для організації повномасштабних виставкових заходів на рівні сучасних вимог. Необхідна реконструкція та модернізація застарілої матеріально-технічної бази та інфраструктури виставкової галузі та створення інтердисциплінарного дослідницького та мистецького середовища.

У зв'язку з цим виникає новий вид культурно-соціальних центрів – центр візуальної культури, який інтегрує та поєднує декілька напрямів активності людини. Вони виникають як осередки соціальної активності, що прогнозують майбутні тенденції розвитку суспільства.

Центр візуальної культури має певну сферу громадських компетенцій, покликаний заохочувати практики мистецтв і забезпечувати різні послуги. Центр направлений на створення єдиного інноваційного простору для усіх соціальних груп населення та включення сучасного мистецтва в ширше поле дослідження візуальної культури, залучення молоді до мистецького та культурного розвитку. Передбачає собою повну реорганізацію та благоустрій депресивних територій, тим самим популяризацію інтересів до культурної спадщини країни. Центр надає місце для виставок, семінарів, сучасних мистецьких кластерів, театральних студій та художніх майстерень.

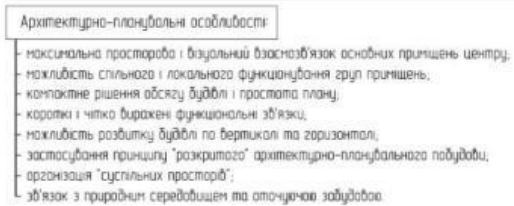

Рисунок 1 – Схема архітектурно – планувальних особливостей.

На основі аналізу функціональних та містобудівних факторів формування комплексів виставкової галузі визначені основні напрямки та принципи оптимізації функціонально-планувального і розвитку центрів візуальної культури, серед яких особливе значення мають:

- 1) принцип доступності до громадських об'єктів міста;
- 2) принципи компактності та комплексності забудови території за рахунок запровадження ефективних технологій, функціонального зонування території та удосконалення архітектурно-планувальних рішень;
- 3) принцип функціонально-просторової інтеграції;
- 4) принципи адаптивності та відповідності сучасним соціальним умовам, використання передових науково-технічних, архітектурно-художніх та інженерно-технічних досягнень;
- 5) принцип екологічності.

Проведений аналіз дав можливість виявити особливості архітектурного формування центрів візуальної культури з використанням інноваційних технологій, сучасних архітектурно-планувальних рішень, об'ємно-просторових та композиційних прийомів, що формує культурне ядро сучасного міста та відповідає рівню світової культури.